

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23Co/42/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118209167
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118209167.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobkyne: Q. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., L. XX, zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35792752, zastúpený Advokátka kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, o primerané finančné zadostučinenie a prísl., o odvolaní žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 11Csp/159/2018-59 zo dňa 11.01.2019 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni 147,88 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Mení rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 1.182,24 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy prvoinštančného i odvolacieho konania v rozsahu 100 %, pričom o výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 147,88 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Rozhodol, že žalovaný nemá nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni a žalobkyni nárok na náhradu trov konania nepriznáva. Rozsudok odôvodnil tým, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.330,12 eur podľa § 3 ods. 5 z. č. 250/2007 Z.z.. Žalobu odôvodnila tým, že v spore vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 24C/175/2015 o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky bola ako spotrebiteľka úspešná. Súd uviedol, že základným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia je porušenie práva alebo povinností podľa osobitných predpisov slúžiacich na ochranu spotrebiteľa. Poukázal na judikatúru Krajského súdu v Prešove, ktorý vyslovil vo viacerých rozhodnutiach záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení jeho práva ako spotrebiteľa, základ nároku je daný. Súd prvej inštancie rešpektuje tento právny záver.

2. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadostučinenia, tú súd prvej inštancie určil voľnou úvahou súd. Súd prvej inštancie sa domnieva, že významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadostučinenia je to, o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo. Musí vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Relevantné pri tomto nároku je len porušenie osobitných predpisov slúžiacich na ochranu

spotrebiteľa, preto pokiaľ ide o konštatovanie súdu v pôvodnom rozsudku o neplatnosti dohody o poskytnutí služby pre rozpor s dobrými mravmi a podobne aj jeho neplatnosti dohody o úroku pre rozpor s dobrými mravmi, tieto nezakladajú nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Relevantné je len vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. K tomuto záveru súd v predchádzajúcom spore dospel preto, že zmluva neobsahovala rozlíšenie splátky na istinu, úrok a poplatky, avšak tento záver je v rozpore so závermi vyslovenými už v štyroch rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR. Tieto závery sa považujú za ustálenú rozhodovaciu činnosť najvyšších súdnych autorít. Preto sa súd nemohol stotožniť so záverom súdu v predchádzajúcom rozsudku o potvrdení povinnosti žalovaného v súvislosti s náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. i) z. č. 258/2001 Z.z., keďže dané ustanovenie je formulované totožne ako ust. § 9 ods. 2 písm. k) z. č. 129/2010 Z.z.. Súhlasiť možno s neuvedením konečnej splatnosti úveru v zmluve, avšak vzhľadom na to, že v zmluve bol uvedený počet mesačných splátok, dané pochybenie žalovaného rozhodne nemožno považovať za vážne, respektíve takej intenzity, že by odôvodňovalo priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. A to aj po zohľadnení tej skutočnosti, že žalobkyni bol priznaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v dôsledku tohto pochybenia. Nepochybne však žalovaný porušil práva žalobkyne ako spotrebiteľky nanútením dohody o poskytnutí služby, ktorú súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd bral do úvahy aj určitú ľahkomyseľnosť správania sa žalobkyne v súvislosti s jej zadlžovaním, keďže uzavrela viacero úverových zmlúv (len so žalovaným minimálne tri) a podala 7 žalôb o primerané finančné zadosťučinenie. Daný inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemá slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne a nemôže slúžiť aj na kompenzáciu jej majetkovej škody. Po zohľadnení všetkých týchto skutočností súd považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu zodpovedajúcu výške poplatku za možný odklad splátok. Preto priznal žalobkyni 147,88 Eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 266 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Aplikoval aj § 257 CSP a úspešnej žalobkyni náhradu trov konania nepriznal vzhľadom na skutočnosť, že súd priznal žalobkyni len takmer 1/10 uplatneného nároku.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalobkyňa. Poukázala na to, že z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6Cdo/389/2015, ktoré citoval aj súd prvej inštancie, vyplýva, že pod úspešným uplatnením porušenia práva treba rozumieť aj úspešné uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Poukázala na to, že žalovaný sa pokúsil na jej úkor obohatiť v základnom konaní o sumu 2.660,27 eura a ona si uplatnila primerané finančné zadosťučinenie vo výške 50 % z tejto sumy. Súd jej priznal len necelých 6 % zo sumy o ktorú sa chcel žalovaný obohatiť. Považovala za správne pri posudzovaní primeranosti zohľadniť aj bezdôvodné obohatenie, ktoré sa žalovaná na jej úkor snažila získať. Je logické, spravodlivé a morálne, pokiaľ inštitút primeraného finančného zadosťučinenia má slúžiť ako akýsi duplicitný postih dodávateľa a duplicitnú výhodu spotrebiteľa. Nevyhnutnou podmienkou priznania primeraného finančného zadosťučinenia je práve jeden postih dodávateľa a jedna výhoda spotrebiteľa vyjadrená úspechom spotrebiteľa a neúspechom dodávateľa v základnom konaní. Stačí ak by dodávateľ dodržiaval zákon a nemôže existovať ani jeden prvý postih v základnom konaní ani druhý postih v konaní o primerané finančné zadosťučinenie. Napadla aj výrok o trovách konania. Uviedla, že v takomto prípade, keď súd rozhodol na základe vlastnej úvahy, mal priznať žalobkyni plnú náhradu trov konania z prisúdenej sumy. Navrhla odvolaciemu súdu rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie aj žalovaný, a to proti výroku o povinnosti zaplatiť sumu 147,88 eur a proti výroku o trovách konania. Uviedol, že súd prvej inštancie na jednej strane konštatuje, že uplatnený nárok sa uplatňuje v súvislosti s porušením práva určeného na ochranu spotrebiteľa a na druhej strane túto skutočnosť nezohľadnil, keď síce konštatuje, že v súvislosti s určením neplatnosti dohody o poskytnutí služby nie je nárok na primerané finančné zadosťučinenie a na druhej strane uvádza, že nárok priznáva v súvislosti s uzavretím uvedenej dohody. Žalovaný napáda aj závery o sume priznaného finančného zadosťučinenia a uviedol, že súd svoje rozhodnutie o výške odôvodnil nedostatočne len tým, že priznáva nárok vo výške poplatku za možný odklad splátok. Z napádaného rozsudku nevyplýva, že je potrebná práve suma 100 eur a že jej výškou sa naplnil účel sledovaný zákonom. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok, žalobu zamietol a žalovanému priznal trovy konania.

5. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadřila, ani žalovaný sa nevyjadřil k odvolaniu žalobkyne.

6. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že odvolanie žalobkyne je dôvodné a odvolanie žalovaného je nedôvodné. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, avšak vec nesprávne právne posúdil. V danom prípade boli splnené všetky podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6 Cdo 389/2015 vyplýva, že pod úspešným uplatnením porušenia práva treba rozumieť aj úspešné uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa sa v základnom konaní (24C 175/2015) domáhala a úspešne domohla určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a práva na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.660,24 eur. Bezodôvodné obohatenie vzniklo pre porušenie práv spotrebiteľky žalovaným ako dodávateľom, keď uzavretá spotrebiteľská zmluva nemala zákonné náležitosti (konečnú splatnosť úveru a členenie splátky na istinu, úroky poplatky). Podľa rozsudku NS SR sp. zn. 6 Cdo 127/2017 zo dňa 30.1.2019 splnenie žiadnych iných podmienok pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je potrebné, postačujúce je úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti ustanovenej na ochranu spotrebiteľa.

7. Súd prvej inštancie nemôže nerešpektovať skutkové ani právne dôvody, ktoré viedli súd k vydaniu rozhodnutia vo veci 24C 175/2015, ktoré je právoplatné. Spochybnenie tohto rozhodnutia nemôže byť založené ani poukazom na to, že toto rozhodnutie je v rozpore s ustálenou súdnou praxou, naviac ak záver o bezúročnosti úveru je daný aj pre neuvedenie termínu konečnej splatnosti, pričom tento záver nie je v rozpore s judikatúrou NS SR. Je preto potrebné z tohto právoplatného rozhodnutia vychádzať.

8. Odvolací súd je toho názoru, že primerané finančné zadosťučinenie má mať aj odradzujúci a sankčný účinok (rozsudok NS SR sp. zn. 6 Cdo 127/2017 zo dňa 30.1.2019), a tomu má zodpovedať jeho výška. Podľa názoru odvolacieho súdu zákonnej požiadavke primeranosti zodpovedá zohľadnenie charakteru porušenia práva dodávateľom, správania sa dodávateľa aj spotrebiteľa pred a po podaní žaloby, následkov porušenia práva na spotrebiteľa a hroziacej ujmy. Podľa názoru odvolacieho súdu výška primeraného finančného zadosťučinenia v krajnom prípade môže dosiahnuť až výšku majetkovej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila. V danom prípade žalobkyňa žiada priznať polovicu ujmy, ktorá jej aj reálne vznikla (hoci už bola reparovaná na základe právoplatného rozhodnutia súdu), a takáto výška je primeraná a zodpovedá odradzujúcej a sankčnej funkcii primeraného finančného zadosťučinenia.

9. Rozhodnutie vo vyhovujúcom výroku je vecne správne. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, správne vo veci rozhodol a svoje rozhodnutie aj dostatočným spôsobom odôvodnil.

10. Odvolací súd preto bez nariadenia pojednávania postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil rozsudok vo vyhovujúcom výroku a postupom podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavom výroku a priznal žalobkyni okrem pôvodne priznanej sumy 147,88 eur ešte sumu 1.182,24 eur (čím bola priznaná celá žalovaná suma 1.330,12 eur).

11. O trovách celého konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 CSP. Vzhľadom na to, že odvolací súd menil rozsudok súdu prvej inštancie, rozhodol aj o trovách celého konania. Žalobkyňa bola v konaní úspešná v celom rozsahu, má preto nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by neúspešný žalovaný nemal platiť trovy konania.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.